הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר זמנים

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות מגילה וחנוכה

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות מגילה וחנוכה

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-מגילה-וחנוכה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161422 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ג 4
הלכה יב 4
פרק ד 4
הלכה יב 4

פרק ג

הלכה יב

מנהג קריאת ההלל בימי חכמים הראשונים כך היה, אחר שמברך הגדול שמקרא את ההלל מתחיל ואומר הללויה וכל העם עונין הללויה, וחוזר ואומר הללו כו' וכל העם עונין הללויה, וכן על כל דבר עד שנמצאו עונין בכל ההלל הללויה מאה ושלש ועשרים פעמים, סימן להם שנותיו של אהרן. עי' המ"מ. ולענ"ד דברי רבינו מבוארין בירושלמי דשבת פט"ז ה"א, דאיתא שם מאה ועשרים ושלש פעמים שישראל עונין הללויה כנגד שנותיו של אהרן, שוב מצאתי בתוי"ט פ"ה דסוכה מ"ב שהראה מקומו במסכת סופרים פרק ט"ז הלכה י"ב:

פרק ד

הלכה יב

אפילו אין לו מה יאכל אלא מן הצדקה שואל או מוכר כסותו ולוקח שמן ונרות ומדליק. וכתב המ"מ ומ"ש רבינו אפילו אין לו מה יאכל וכו' נראה שלמדו ממה שנתבאר פ"ז מהל' חמץ ומצה שאפילו עני שבישראל לא יפחות מד' כוסות והטעם משום פרסומי ניסא וכ"ש בנ"ח דעדיף מקדוש היום כמו שיתבאר בהלי"ג, ועיין בלח"מ שהשיג עליו דאין זה כ"ש, דמה דאמרינן דנ"ח עדיף מקדוש היום היינו דחנוכה הוה פרסומי ניסא כדאמרינן בגמרא משא"כ בקידוש היום, אבל ד' כוסות דאיכא בהו פרסומי ניסא ודאי דהוי כמו חנוכה, וא"כ לא הי"ל לה"ה ללמוד הדין מכש"כ אלא דנלמוד מהה"ד ע"כ. אבל דבריהם תמוהים שהרי מקור דברי רבינו לעיל פ"ז מהל' חו"מ הוא במשנה דר"פ ע"פ, ושם איתא אפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב ולא יפחתו לו מארבע כוסות של יין ואפילו מן התמחוי, אבל לא נזכר שם שום תקנה איך לעשות באם אין לו, רק הרשב"ם פי' שם דאם לא נתנו לו גבאי צדקה ימכור את מלבושו או ילוה או ישכיר את עצמו בשביל יין ע"ש, אבל הב"י באו"ח סוף סי' תע"ב הביא שיש בזה עוד שני פירושים ע"ש. וידוע שרבינו דקדק בזה שלא לשנות מהלשון שתפסו החכמים במשנה או בגמרא, ואיך כתב רבינו בכאן שואל או מוכר כסותו וכו' ובפרט ששם במקומו בפ"ז מהל' חו"מ ה"ז לא כתב רבינו כלל איך לעשות בזה רק העתיק לשון המשנה ע"ש, ואיך בכאן בדין הנלמד משם יוסיף לכתוב עוד מה שלא כתב בגוף הדין אתמהה. ועוד קשה דהי"ל לרבינו להוסיף עוד תקנה דאו שישכיר את עצמו כמש"כ הרשב"ם הנ"ל. לכן נראה דרבינו למד זה מש"ס דמגילה דף כ"ז ע"ב, דאיתא שם שאלו תלמידיו את ר"ז

במה הארכת ימים א"ל מימי וכו' ולא בטלתי קידוש היום א"ז היתה לי פ"א מכרה כפה שבראשה והביאה לי קידוש היום, ועוד איתא שם ר"ה הוה אסר ריתא וקאי קמיה דרב א"ל מאי האי א"ל לא הוה לי קידוש ומשכנתיה להמיינא ואתאי ביה קידושא ע"ש, והרי"ף והרא"ש העתיקו האי עובדא דר"ז בהלכותיהם ע"ש, הרי בהדיא בגמרא שתי אלו תקנות שכתב רבינו דאחד מכר כסותו ואחד משכן כסותו בשביל יין לקידוש, ולמד רבינו מזה דכ"ש בנ"ח דעדיף מקידוש היום דצריך לשאול ולמכור כסותו, ולפ"ז דברי רבינו מבוארין בגמרא: